

L'aiguà de l'any 1957

Els dies 1,2 i 3 d'octubre de 1957 van començar moments de pànic que encara els recordem. El dia 2 especialment, va ocórrer una gran i forta tempesta a Xàbia. Diuen que hi havia un vent molt fort i dur i el cel estava ben cobert de pluja, quasi no hi havia visibilitat.

Tot va començar a les tres de la vesprada quan va deixar de ploure fort i algunes persones van anar a visitar el riu, ja que venia ben ple.

Aquesta mateixa vesprada va començar la forta tempesta. L'aigua es va concentrar sobre les vessants de la Plana, el Calvari i el Montgó, i va haver una forta descarregada d'aigua que de sobte desbordà els llits naturals dels barrancs, arrossegant tot el que trobava per davant, fins a les zones baixes, sorprenent nombroses persones que havien anat a veure el riu.

El barranquet dels Pujols es desbordà i es va omplir de pedres la carretera del Pla, arrancant moreres de soca-rel, i enfonsant algunes casetes situades al Roig. Tot el pla va quedar negat d'aigua, fang, pedres, soques, animals morts, etc., i no va haver cap marge, paret ni teulada que resistira la forta empenta de les aigües caigudes i desbordades.

En a penes tres hores, multitud de ciutadans quedaren aïllats en les casetes a causa de les destrosses produïdes en camins i carreteres. L'aigua va arrossegat tot el que trobava al seu pas, arrancant grans arbres centenaris, com garrofers, oliveres i figueres. Es van esfondrar algunes cases, ponts, marges, deixant el terme destruït per les collites de vi, oli, blat i sense contar amb els bancals plens d'hortalisses.

El barri de Duanes va estar amenaçat per les grandioses ones i molts veïns varen tindre que fugir cap a un lloc més segur. El riu s'havia desbordat i el nou pont es va fer malbé. Moltes cases de pescadors humils del voltant de la mar havien quedat completament destruïdes, i la platja de la grava va desaparèixer a causa del fort temporal, així com els murs de contenció del barri de Triana, que van quedar completament abatuts.

Durant aquells dos dies caigueren sobre Xàbia més de 1.000 litres d'aigua per metre quadrat, en unes poques hores es va fer la xifra record de pluja caiguda en la península: 871 l/m² en 24 horas. El 15 i 20 d'octubre, poc després de la riuada a València, caigué una forta pluja de menor intensitat, però que afectà perillosament les estructures de moltes cases, ja ressentides de l'aiguà anterior. Es produïren solsidetes de parets i teulades, i hagué una altra mort per aquesta causa.

Bernat Capó, periodista, va fer cròniques de les notícies als lectors de Levante i Información, oferint idees aproximades del penós estat en que es trobava el camp xabienc, així com els seus camins d'accés, les cases de la població, el clavegueram del poble, el cementiri, la collita, els centenars d'animals domèstics morts etc.

A continuació llegirem part d'una crònica de Bernat Capó publicada en el diari Información del dia 16

d'Octubre de 1957:

"El pequeño propietario es el que necesita más que nadie de una urgente y real ayuda. A él es a quien verdaderamente ha hundido la tormenta. Sin una mano amiga que le ayude a levantarse, no podrá hacerlo jamás. Él ha contemplado cómo el único medio de la vida independiente con el que contaba, desaparecía bajo una densa capa de piedra y fango. Él, quien ha visto, aterrorizado, cómo se desmoronaban las paredes de su refugio construido penosamente con piedra arrancada a los montes. El pequeño javiense ha quedado en la miseria. Y es él precisamente quien forma el estrato social más numeroso de la población. No está en nuestra mano remediar tamaña catástrofe, ni tenemos autoridad para ofrecer soluciones, desconociendo las posibilidades para llevarlas a la práctica. Nuestra misión ha sido la de informar del estado en que quedaron los campos y pueblo de Jávea como consecuencia del más devastador temporal de aguas de toda la historia. Hemos dado una idea aproximada -que no real, puesto que la realidad supera en mucho a cuanto llevamos dicho- de los daños ocasionados en el término javiense. Jávea necesita ayuda real y urgente."

Hi hagué 29 famílies que van perdre tot el que tenien. A aquestes persones se'ls va donar vals de 2.000 fins 25.000pts. per a comprar roba, aparells de cuina, menjar, etc. en 17 establiments de la vila, que cobraren mesos després. Les ajudes i els préstecs oficials estaven a baix interès i es podien tornar en 25 anys. A més a més, l'Ajuntament va elaborar una memòria que envià a tots els ministeris per tal de recaptar inversions, subvencions i ajudes per a les infraestructures urbanes la competència de les quals era estatal o provincial. En els anys següents els xabiencs reconstruïren a poc a poc el que una aiguà mai viscuda fins aleshores havia destrossat en un dia en el seu poble.

Cinquanta anys després recordem aquesta famosa Aiguà del 57, una esgarrifosa història d'un succés natural que encara avui els xabiencs que van viure aquells moments els recorden amb pànic i dolor. Cal fer un pensament i adonar-se del que estem fent, sobretot després de cinquanta anys, i adonar-nos de que no estem comportant-nos bé amb la natura i que ella sempre té el poder i la força i no mai nosaltres...

por Vicent Català
Restaurador de muebles
Tel: 679 851 122

[Ver artículo original \(185 lecturas\)](#)